DEKLARACIJA

5. Hrvatskog ruralnog parlamenta

21.-24. travnja 2024. godine

Umag, Istarska županija

Okupljeni sudionici petog Hrvatskog ruralnog parlamenta – iz svih dijelova Hrvatske – LAG-ovi, udruge koje se bave ruralnim razvojem, stručne i znanstvene organizacije, predstavnici ministarstava i državnih upravnih tijela, jedinice lokalne i regionalne samouprave, poduzetnici, poljoprivredni proizvođači, obrtnici i drugi dionici ruralnog razvoja, predstavnici Europske komisije i Europskog parlamenta, te dionici ruralnog razvoja izvan Republike Hrvatske, **imajući u vidu** probleme s kojima su suočena ruralna područja Hrvatske, identificirali su sljedeće ključne teme s kojima se svi zajedno moramo uloviti u koštac:

- demografska neravnoteža, gubitak vitalnog dijela stanovništva, a posebno odljev mladih iz ruralnih područja,
- neravnomjerna razvijenost i razvojno zaostajanje ruralnih područja,
- neiskorišteni potencijal ruralnih prostora, uključujući neobrađeno poljoprivredno zemljište i nekorištene nekretnine,
- prometna izolacija i nedostatak društvenih i drugih usluga i servisa,
- sve izraženije siromaštvo,
- gubljenje identiteta u različitosti ruralnih područja,

Sudionici su ocijenili da ruralni razvoj nije sveobuhvatno i dovoljno kvalitetno pozicioniran u okviru gospodarskog i društvenog razvoja Hrvatske – u politikama, strategijama, programima i propisima;

konstatirajući da zaključci prethodnih Hrvatskih ruralnih parlamenata i dalje ostaju aktualni društveni problem, a posebno izazovi vezani uz:

- zapošljavanje mladih u ruralnom prostoru,
- neusklađenosti programa obrazovanja na svim razinama,
- neučinkovitosti poljoprivredne proizvodnje,
- neudruživanja poljoprivrednih proizvođača,
- neravnoteža koje donosi razvoj turizma,
- neučinkovitog korištenja energije,
- nedostatnog korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija,
- nedostatka međusektorskih partnerstva i suradnje s akademskom zajednicom.

Sagledavajući širi europski kontekst, a posebno izazove s kojima se suočavaju ruralni prostori koji su navedeni u zaključcima prethodnih Europskih ruralnih

parlamenata, *Deklaraciji Cork 2.0* te *Deklaraciji iz Tartua o Europi 2020+*, kao i u *Rezoluciji Europskog parlamenta* o rješavanju posebnih potreba u ruralnim, planinskim i udaljenim područjima;

analizirajući lokalne probleme i potrebe u Hrvatskoj, posebno u odnosu na teme razvoja zajednice po načelima LEADER/CLLD pristupa, inovativnih pristupa u poljoprivredi, ruralnom turizmu, proizvodnje i distribucije hrane, razvoja društvenog poduzetništva, važnosti očuvanja baštine i identiteta ruralnog prostora te učenja na primjerima dobre prakse;

uvjereni da je suradnja dionika ruralne zajednice, suradnja s javnom upravom, gospodarskim sektorom, interdisciplinarna suradnja osobito s istraživačkom i znanstvenom zajednicom te suradnja na prijenosu iskustava, jedan od najvažnijih preduvjeta cjelovitog razvoja ruralnih područja;

ističu zalaganje za sljedeće ključne pomake:

- zaustavljanje i preokretanje sadašnjih općih silaznih trendova koji obilježavaju procese u ruralnim prostorima,
- osiguranje međusektorske suradnje i partnerstva u procesima odlučivanja na svim razinama,
- uvažavanje razlika u potrebama, stanju i razvojnim potencijalima svih dijelova hrvatskog prostora pri rješavanju pitanja ruralnog razvoja,
- osiguranje stalne pomoći i potpore razvoju sposobnosti dionika ruralnih područja za aktivno uključivanje u procese osmišljavanja i provedbe lokalnih razvojnih planova i strategija;

ovom Deklaracijom upućuju poruke široj javnosti te donositeljima odluka na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini izdvajajući sljedeće teme važne za razvoj ruralnih područja:

1. KLJUČNA ULOGA DUGOROČNE VIZIJE ZA RURALNA PODRUČJA EU DO 2040. I RURALNOG PAKTA

Europska komisija je 2024. godine usvojila izvješće u kojem se opisuje dobar napredak koji je dosad postignut u okviru dugoročne vizije EU za ruralna područja. U izvješću se opisuje napredak postignut u okviru Dugoročne vizije za ruralna područja EU u podupiranju snažnijih, povezanijih, otpornijih i prosperitetnijih ruralnih područja i zajednica. Od 30 mjera u nizu područja politika, devet ih je već dovršeno, a to su: pokretanje platforme za revitalizaciju ruralnih područja za područja suočena s demografskim i gospodarskim izazovima; pokretanje 60 projekata istraživanja i

inovacija u ruralnim područjima s proračunom od 253 milijuna eura koji izravno doprinose ruralnim područjima; podupiranje provedbe LEADER-a i usmjeravanje oko 150 zajednica prema stvaranju pametnih sela putem namjenskih aktivnosti umrežavanja; izdvajanje ukupno 23,5 milijardi eura u bespovratnim sredstvima i zajmovima za nedovoljno povezana područja, kao i ažurirana pravila o državnim potporama kako bi se poboljšala povezanost ruralnih područja; poboljšanje ruralne mobilnosti i planiranja turizma putem namjenske Europske mreže za ruralnu mobilnost; osnivanje savjetodavnog centra ruralne energetske zajednice, koji je podupirao 27 ruralnih energetskih zajednica; podupiranje četiri namjenska projekta za pomoć razvoju socijalne ekonomije u ruralnim područjima; povećanje dostupnog broja skupova podataka za ruralna područja i pristup relevantnim ruralnim podacima i analizama putem Opservatorija EU za ruralna područja i nove publikacije „Ruralna Europa“, poboljšanje kapaciteta za procjenu učinka na ruralna područja; pokretanje alata za ruralna područja kako bi se ruralnim područjima olakšao pristup financijskim sredstvima EU i optimalno kombiniranje financiranja EU za ruralna područja. Za postizanje dobrih rezultata ključan je snažan angažman na razini država članica, regionalnoj i lokalnoj razini. Europski savez ruralnih zajednica (ERCA) podržava inicijativu Europske komisije o dugoročnoj viziji za ruralna područja te potiče Komisiju da promiče i podupire prepoznavanje i provedbu Vizije na razini država članica, regionalnih i lokalnih vlasti, uvijek osiguravajući punu uključenost svih socijalnih partnera i ostalih organizacija civilnoga društva. ERCA se obvezuje, ovisno o svojim resursima, da će angažirati svoje članstvo u nacionalnim ruralnim pokretima za postizanje sporazuma, unutra i između zajednica, nadograđujući i promičući postojeću dobru praksu, kao što je Koncept Pametnih sela, te će promicati Ruralni pakt na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini gdje ne postoji potpuno uključivanje partnerstva.

2. PAMETNA SELA

Pametna sela su zajednice u ruralnim područjima koje koriste inovativna rješenja za poboljšanje svoje otpornosti, nadovezujući se na lokalne prednosti, mogućnosti i održivo korištenje dostupnih resursa. Uključuju naselja, ljude, ali i okoliš i krajobraz. Pametna sela imaju za cilj uravnotežiti gospodarski razvoj, društveno blagostanje i održivost okoliša na načine koji zadovoljava jedinstvene potrebe i okolnosti svake zajednice. 7 je ključnih obilježja Pametnog sela, a to su okoliš (regeneracija okoliša, poboljšanje uvjeta za pružanje usluga ekosustava, klima i bioraznolikost..); gospodarstvo (nove gospodarske aktivnosti kroz inovativne poslovne modele i mreže); pametna uprava (korištenje tehnologije za poboljšanje upravljanja, povećanje transparentnosti, te poticanje suradnje između vlasti i privatnog sektora); zdrava i pametna zajednica (dostupne zdravstvene usluge i pristup modernom obrazovanju); povezanost (prometna, urbano-ruralna, digitalna, socijalna..); obnovljiva energija (energetska tranzicija, samoodrživost i suzbijanje energetskog siromaštva..); agro

inovacije (povećanje poljoprivredne produktivnosti, smanjenje otpada i poboljšanje života poljoprivrednika..). LEADER/CLLD uključuje cijelu zajednicu u ruralnim područjima: istraživanje i inovacije za ruralne zajednice doprinijeti će kroz razvoj snažnog ekosustava koji okuplja javne i privatne igrače kako bi ruralne zajednice napredovale i bile privlačno mjesto za rad i život; ruralna područja će imati koristi od potpore za osnaživanje zajednica i pristup uslugama za olakšavanje društvenih inovacija. Lokalne akcijske grupe mogu okupiti relevantne zainteresirane dionike i lokalne vođe koji su glavni zagovarači promjena oko konkretnih projekata, predložiti viziju koja može proizaći iz dugogodišnjeg poznavanja terena u kombinaciji s istraživanjem potreba zajednice, te kreirati intervencije sa zajednicom odnosno definirati aktivnosti, troškove, modele provedbe i istraživati optimalna rješenja sukladno s konceptom Pametnih sela. Animacija je temeljni element LEADER pristupa - *„Zadatak LAG-a je facilitacija konzultativnog procesa!“* Faze digitalne tranzicije ruralnih područja su podizanje svijesti (krenuti od potreba, informiranja o rješenjima, kreiranje sa zajednicom); faza infrastrukture (javno-privatna partnerstva, wireless rješenja, community networks, javni Wi-Fi hotspot, privlačenje tech kompanija, Starlink); faza usvajanja (treninzi vještina, osiguravanje podrške, osiguravanje pristupa opremi i tehnologijama); faza integracije (integracija digitalnih rješenja u poljoprivredi, zdravstvu, obrazovanju, javnim uslugama, razvoj novih usluga); puna transformacija (dostupnost javnih i privatnih usluga, povećana produktivnost i nove gospodarske prilike).

Koncept Pametnih sela treba promatrati kao integrirani, holistički alat koji međusobno povezuje koncepte Pametnih sela, Pametnih gradova i Pametnih regija te postaje horizontalno načelo u LRS.

3. HORIZONTALNI PRISTUP SP ZPP – DOPRINOS ZELENOM PLANU EU

Strateškim planovima u okviru Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) podupire se prelazak na pametan, održiv, konkurentan, otporan i diversificiran poljoprivredni sektor, čime se osigurava dugoročna sigurnost opskrbe hranom. Ti planovi ujedno pridonose djelovanju u području klime, zaštiti prirodnih resursa i očuvanju/povećanju bioraznolikosti te jačanju socioekonomske strukture ruralnih područja. Njima se podupiru brojne intervencije usmjerene na posebne potrebe država članica i njihovih regija. Osmišljeni su u skladu s novim pristupom usmjerenim na rezultate i uspješnost u cilju ostvarenja konkretnih rezultata u odnosu na posebne ciljeve ZPP-

a na razini EU-a, ali i doprinos europskom zelenom planu.
U planovima u okviru ZPP-a prvi se put definira strategija koja obuhvaća sve glavne instrumente koji se financiraju iz ZPP-a: izravna plaćanja, potporu za ruralni razvoj i intervencije specifične za određene tržišne sektore.
Republika Hrvatska izradila je nacionalni strateški plan u okviru ZPP-a u kojem se kombiniraju financijska sredstva za potporu dohotku, mjere ruralnog razvoja i tržišne mjere. Kao država članica sudjelovala je u ostvarenju deset konkretnih ciljeva tako što su je izradi strateškog plana koristila Komisijin paket opsežnih političkih mjera, koje su prilagođene nacionalnim potrebama i kapacitetima.
Europska komisija je provedbenom Odlukom od 28.10.2022. odobrila Strateški plan Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske (SP ZPP), u skladu s Uredbom (EU) 2021/2115 Odluka EK i prilog uz SP ZPP su objavljeni na www.ruralnirazvoj.hr
Vlada RH je donijela Odluku o donošenju SP ZPP: Odluka o donošenju Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2023. – 2027. (Narodne novine br. 22/23)

4. LEADER 2023.-2027.

Glavni problemi su što provedba LEADER-a postaje sve zahtjevnija, financiranje je iz jednog fonda i nedovoljno je raspoloživih sredstava te je nedovoljno ulaganje u edukaciju i osnaživanje ljudskih kapaciteta LAG-ova. Rješenje problema se vidi u posebnoj Uredbi samo za LEADER na razini EU i RH, usklađenju provedbe LEADER-a sa drugim fondovima i omogućavanje višeizvorskog financiranja za koje je potrebno utvrditi izazove i ponuditi rješenja. Potrebno je pokrenuti i održavati koordinaciju unutar i između različitih relevantnih tijela vezano za Uredbe, a posebno za provedbu multi fondovskog programa.
LEADER 2023.-2027. – DODANA VRIJEDNOST – stavlja se naglasak na zapošljavanje marginalizirane skupine kroz projekte financirane od strane LAG-a, smanjenje administrativnog opterećenja LAG-ova kako bi bili prisutniji na terenu, poticanje i osnaživanje udruživanja, povezivanja, partnerskog povezivanja kroz projekte (međusobno povezivanje i uključivanje dionika sa lokalnog područja), te dodatno vrednovanje projekata koji daju doprinos zajednici i imaju utjecaj na lokalnu zajednicu kao povećanje konzumacije proizvoda i/ili aktivnosti.
Poruke donositeljima odluka/zaključci: Usklađivanje zakonskih regulativa, jedinstvena Uredba isključivo za LEADER.

5. BUDUĆNOST UMREŽAVANJA – AKIS

Potrebno je okupiti znanje što većeg broja relevantnih dionika, uključujući znanja iz znanstveno-istraživačkih projekata, EIP projekata, praksi i slično; koristiti nove marketinške kanale i povezivati mlade i starije nositelje poljoprivrednih gospodarstava zbog poticanja na generacijski prijenos; poticati mlade na udruživanje; okupiti i koristiti LAG-ove kao platformu za prijenos

znanja prema i iz AKIS-a, zajedno sa Savjetodavnom službom i privatnim savjetodavcima; poticati implementaciju dobrih praksi putem studijskih putovanja, peer-to-peer susreta, razmjena iskustava, posjeta demo farmama; ključna je animacija na terenu kroz LEADER pristup.

6. IZMJENE SP ZPP

Glavni problemi su prezahtjevna administracija, nedovoljna informiranost i suradnja među dionicima te poticanje digitalizacije dok još uvijek imamo područja bez osnovne infrastrukture za implementaciju istog. Kao moguće rješenje s vidi u pojednostavljenosti administracije i osnaživanju suradnje među dionicima i pojačanju aktivnosti informiranja. Ostvarenje mogućih rješenja je u potrebi da se promijeni intenzitet potpore, a ne da bude jedinstvena 65%; stimulirati, odnosno dodatno vrednovati žene – poduzetnice u poljoprivredi; regulirati i promijeniti visinu potpore za mlade i male poljoprivrednike; pojednostaviti natječajnu proceduru te pružiti informacije krajnjem korisniku na točan, jednostavan i pravovremen način.
Poruke donositeljima odluka/zaključci: utvrditi primjerene rokove donošenja odluka o odabiru projekata (skratiti čekanje korisnika). Kontrolu postupaka nabave provoditi tijekom provedbe, a ne po podnošenju konačnog zahtjeva za isplatu.

7. OZNAKAMA KVALITETE DO VEĆE PREPOZNATLJIVOSTI DOMAĆIH PROIZVODA S RURALNIH PODRUČJA

KVALITETA HRANE - Kvaliteta i raznovrsnost proizvodnje je u području poljoprivrede, ribarstva i akvakulture EU, jedna od njenih važnih prednosti, koja proizvođačima EU daje konkurentnu prednost i doprinosi njenoj kulturnoj i gastronomskoj baštini. Posljedica vještina i odlučnosti poljoprivrednika i proizvođača koji su sačuvali običaje te istodobno uvažavajući razvoj novih proizvodnih metoda i materijala zbog čega su tradicionalni proizvodi Unije postali simbol kvalitete. Potrošači sve više zahtijevaju kvalitetne i tradicionalne proizvode, to stvara potražnju za poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima s prepoznatljivim posebnim karakteristikama, posebno onim vezanim za njihovo zemljopisno podrijetlo. U Strategiji od polja do stola za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav pozvalo se na prelazak na održive prehrambene sustave te na jačanje zakonodavnog okvira za oznake zemljopisnog podrijetla i uključivanje specifičnih kriterija održivosti. EK se obvezala da će ojačati položaj proizvođača proizvoda s oznakama zemljopisnog podrijetla, njihovih zadruga i organizacija proizvođača u lancu opskrbe hranom, s naglaskom na male proizvođače, osobito one koji najbolje čuvaju tradicionalne vještine, znanje i iskustvo. Osnovna obilježja sustava su: sustav uspostavljen na razini EU – pravni okvir kroz uredbe, dobrovoljan sustav, pravna zaštita naziva proizvoda – oblik intelektualnog vlasništva, zaštita važeća na području cijele EU, certificirani sustav – kontrola prije stavljanja proizvoda na tržište, službene kontrole – kontrola na tržištu,

prekršajne odredbe za zlouporabu, vremenski neograničena zaštita. Zaštita naziva oznakama kvalitete proizvodima stvara dodanu vrijednost, a same proizvođače usmjerava na usavršavanje i standardiziranje proizvodnje što je pozitivno s aspekta kvalitete proizvoda. Pri tome nije izgubljena tradicionalnost proizvoda već je ona njegova najčešće ključna karakteristika. Svaki proizvođač i prerađivač mora razmotriti prednosti koje proizlaze iz sustava i odlučiti se da li će pristupiti sustavu te koje će proizvode uključiti u sustav. **GLAVNE PREDNOSTI:** jedinstvena oznaka, bolja prepoznatljivost domaćeg proizvoda, povećana vidljivost domaćeg proizvoda na trgovačkim policama, proizvodi s dodanom vrijednošću, potencijalno povećanje proizvodnje. **GLAVNE OBVEZE PROIZVOĐAČA I PRERAĐIVAČA:** poštivanje svih kriterija sukladno Specifikaciji proizvoda, voditi sve potrebne evidencije sukladno Specifikaciji proizvoda, odabrati delegirano tijelo i pokrenuti postupak potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa specifikacijom, označiti proizvod „Dokazana kvaliteta“. **IZAZOVI:** povećanje broja proizvođača koji će se uključiti u sustav kvalitete, povećanje količine certificiranih proizvoda, suzbijanje zlouporabe i nelojalne konkurencije, informiranje potrošača i promocija proizvoda.

8. KRATKI LANCI OPSKRBE

Važnost kratkih lanaca opskrbe naglašava prijedlog Strategije poljoprivrede koja ukazuje kako je potrebno staviti veći naglasak na regionalnu poljoprivrednu proizvodnju, izgradnju kratkih lanaca opskrbe i potporu lokalnim ili regionalnim proizvođačima, posebno malim proizvođačima. To je prilika za rast drugih djelatnosti u ruralnim područjima povezanim s lokalnom poljoprivrednom proizvodnjom (turizam, prerada, ugostiteljstvo ili logističke usluge). Lokalni i regionalni proizvodi, u kratkim lancima opskrbe, važni su u sa stajališta okolišne održivosti jer ne ovise o transportu na velike udaljenosti koji je nepovoljan u smislu povećanih emisija stakleničkih plinova. Kratki lanac opskrbe je lanac opskrbe koji ne sadrži više od jednog posrednika između proizvođača i krajnjeg potrošača. Lokalno tržište je tržište u radijusu od 100 kilometara od gospodarstva (radijus uključuje sjedište gospodarstva, poljoprivredne površine i objekte za preradu) s kojeg potječe proizvod, uključujući aktivnosti prerade do krajnjeg potrošača (isključujući internetsku prodaju). Cilj potpore za kratke lance opskrbe i lokalna tržišta je osigurati bolju integraciju poljoprivrednih proizvođača u poljoprivredno-prehrambeni lanac čime će se osigurati veća konkurentnost poljoprivrednih proizvođača na lokalnom tržištu, potrošačima proizvodi s dodanom vrijednošću.

9. DOBRE PRAKSE GRADOVA U RADU S MLADIMA U RURALNIM SREDINAMA

Odlazak mladih iz ruralnih područja dugotrajan je depopulacijski uzrok koji dovodi do značajne devitalizacije koja sve snažnije pogađa ruralna područja u Hrvatskoj. Time mladi, kao neophodan resurs ruralnih zajednica, postaju sve ranjivija društvena skupina. Primjer gradova koje mogu iskoristiti i ruralna područja kako bi zadržali mlade su: povećati interes i dostupnost lokalno proizvedene hrane, kombinirati edukacije i izgradnju platforme za povezivanje, promovirati lokalne recepte, uključiti OPG-ove sa svog područja; pružiti stručnu pomoć osobama koje za to imaju potrebu, online platforma na kojoj građani mogu anonimno ostaviti pitanje, a stručnjaci odgovarati na njega izravno osobi koja postavi pitanje, u slučaju hitnosti omogućiti i telefonski poziv; dostupnost kulturnog sadržaja u mjestima udaljenim od gradova, projekcije filmova u prostorima škola, vrtića, društvenih domova, financiranje nabava montažnog filmskog platna, projektora i zvučnika; promocija i poticanje volonterizma kod mladih, ostvarivanje prava na nagradu za ostvarene volonterske sate, međugeneracijska solidarnost i izgradnja sustava; poticanje obrazovanja za deficitarna zanimanja, ostvarivanje partnerstva sa privatnim tvrtkama za zajedničke stipendije, obavezna zapošljavanja nakon završetka obrazovanja u minimalnom trajanju koliko i stipendiranje; participativno budžetiranje za mlade, mladi definiraju pravila na koji način će se birati i na kraju biraju kako će se utrošiti određen iznos, potiče se sudjelovanje mladih u donošenju odluka i životu lokalne zajednice; program za rješavanje stambenog pitanja – financijska pomoć pri kupnji građevinskog zemljišta, stambenog objekta, izgradnji stambenog objekta te pri rekonstrukciji stambenog objekta. Sve navedeno su primjeri koje gradovi u Republici Hrvatskoj provode u radu s mladima te na taj način osiguravaju njihov ostanak, a primjeri mogu poslužiti i mjestima u ruralnim sredinama kako bi se radilo na zadržavanju mladih.

10.ŽENE U RURALNIM PODRUČJIMA

Postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje položaja žena nije samo ispravan put, već je ključan za borbu protiv ekstremnog siromaštva, gladi i pothranjenosti. Oko trećine poljoprivrednih gospodarstava diljem EU vode žene. Međutim, samo 4,2% žena voditeljica poljoprivrednih gospodarstava mlađe je od 35 godina. Stopa zaposlenosti žena u ruralnim područjima i dalje je znatno niža nego kod muškaraca u ruralnim područjima. Kao odgovor na ovu situaciju, EU je predana potpora poljoprivrednicima. Novi ZPP ima za cilj poboljšati rodnu ravnotežu: rodnu ravnopravnost i povećanje sudjelovanja žena u poljoprivrednoj djelatnosti. Zapravo, ovo je po prvi put dio ciljeva strateških planova ZPP-a. davanje istih prilika ženama kao i muškarcima moglo bi povećati poljoprivrednu proizvodnju za 2,5 do 4 posto u najsiromašnijim regijama svijeta, a broj pothranjenih ljudi mogao bi se smanjiti za 12 do 17 posto. Ipak, žene se suočavaju sa značajnom diskriminacijom kada je u pitanju vlasništvo nad zemljom i stokom, jednaka plaća, sudjelovanje u tijelima koja donose odluke i pristup resursima,

kreditima i tržištu. Uloga koju žene imaju u osiguravanju održivosti ruralnih kućanstava i zajednica, poboljšanju ruralnog života i općeg blagostanja, presudna je i sve se više prepoznaje. Žene čine značajan udio poljoprivredne snage, uključujući neformalni rad i obavljaju najveći dio neplaćene skrbi i kućanskih poslova u obiteljima i kućanstvima u ruralnim područjima. Daju značajan doprinos poljoprivrednoj proizvodnji, sigurnosti hrane i prehrani, upravljaju zemljištem i prirodnim resursima te izgradnji otpornosti na klimatske promjene. Ministarstvo poljoprivrede je doprinos poboljšanju položaja žena u ruralnim područjima ugradilo u Strateški plan Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. kojim je propisana obveza od minimalno 40% žena u upravljačkom tijelu svake lokalne akcijske grupe (u odnosu na dosadašnjih 30%).

11.AKIS I EIP I NACIONALNE MREŽE

Kao glavni problem je istaknuto to da je teško doći do ciljanih skupina te im prenijeti znanje. Više od 50% ciljane skupine (poljoprivrednika) je starije životne dobi i kojima je teško prilagoditi se na neki novi primjer modernih tehnologija. Navedeno je moguće riješiti na način da se ciljanoj skupini približi novi sustav moderne tehnologije kroz primjere dobre prakse te organiziranje radionica. Također je bitno uključiti LAG-ove, javnu službu i regionalne razvojne agencije u promociju AKIS-a. Ova rješenja je moguće ostvariti ako se aktivno i kontinuirano izvještava javnost putem svih dostupnih komunikacijskih kanala, a posebno animiranjem mlađe populacije za korištenje sustava.

Poruke donositeljima odluka/zaključak: omogućiti bolju financijsku podršku za jačanje kapaciteta na ciljanom području kroz obavezno uključivanje LAG-ova.

5. HRVATSKI RURALNI PARLAMENT

Deklaracija usvojena na završnoj sjednici petog Hrvatskog ruralnog parlamenta.

Umag, 24. travnja 2024. godine